

Η φωτογραφική απεικόνιση του ανεπίσημου αστικού τοπίου της Αθήνας την περίοδο 1842-1940

Η έρευνά μας ασχολείται με ένα αντικείμενο όχι άγνωστο αλλά το οποίο έχει απασχολήσει τους ερευνητές σε μικρότερο βαθμό από αυτόν που θα περίμενε κανείς, ενώ η έρευνά του θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ημιτελής, αποσπασματική και επιλεκτική. Πρόκειται για την καταγραφή και αποτίμηση των φωτογραφιών της περιόδου 1842-1940, οι οποίες απεικονίζουν το ανεπίσημο αστικό τοπίο της Αθήνας και βρίσκονται στα επίσημα αρχεία κρατικών και ιδιωτικών φορέων. Στόχος μας είναι να δείξουμε ότι τόσο τα ποιοτικά -τεχνικά και αισθητικά- όσο και τα ποσοτικά τους χαρακτηριστικά μπορούν να αποδοθούν όχι μόνο στα αίτια που συνήθως αναφέρονται, όπως η έλλειψη αστικής τάξης, η αργή αστικοποίηση της πρωτεύουσας κλπ αλλά και σε άλλους παράγοντες, σύνθετους και λιγότερο προφανείς. Οι παράγοντες αυτοί, σχετίζονται αφενός με τον τρόπο με τον οποίο οι κάτοικοι των Αθηνών προσλαμβάνουν το αστικό τοπίο και την έννοια της πόλης και αφετέρου με τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τη φωτογραφία αλλά και τα κυρίαρχα αιτήματα στην κοινωνία και στους καλλιτέχνες της εποχής όπως εκείνο της «ελληνικότητας» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου. Ενδεικτικό στοιχείο είναι η σημαντική –ιδιαίτερα από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα και μετά- παραγωγή σε λογοτεχνικά κείμενα που περιγράφουν, καταγράφουν, και σχολιάζουν με ζωντανό τρόπο το περιβάλλον της πόλης. Εν τέλει στοχεύουμε να καταδείξουμε ότι η φωτογραφική αναπαράσταση του συγκεκριμένου τμήματος του Αθηναϊκού τοπίου είναι αποτέλεσμα κυρίως κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών συγκυριών καθώς και του τρόπου με τον οποίο η ελληνική κοινωνία αντιμετωπίζει το μέσο της φωτογραφίας.